Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

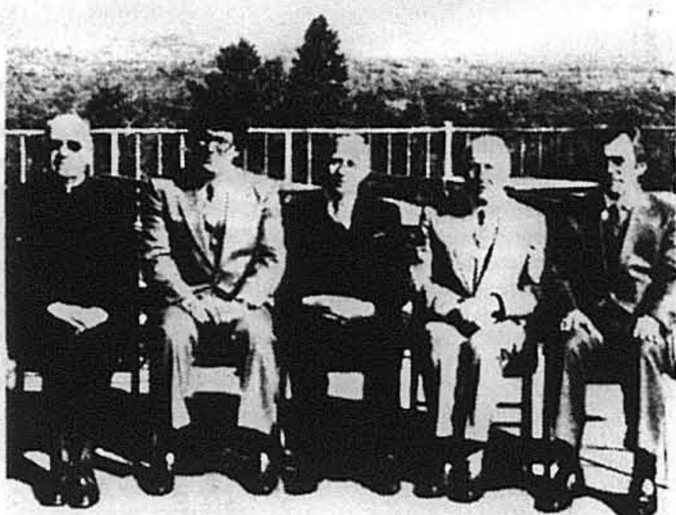

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City N J 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го БЕРЕЗНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 23, 1983 No. 54. VOL. XC.

Відбувається річна перевірка майна УНСоюзу

Головна Контрольна Комісія УНСоюзу (зліва): о. протопресвітер С. Біляк, адв. Н. Олесницький, мґр І. Геврик, проф. д-р Б. Гнатюк і інж. А. Дорошенко.

Джерзі Сити, Н. Дж.— У понеділок, 21-го березня ц.р., тут в Головній Канцелярії розпочалася річна перевірка майна, діловодства і організаційного стану Українського Народного Союзу і видавництва „Свобода" напередодні річних нарад цієї найбільшої і найстаршої української братської установи, якій в наступному році 22-го лютого сповниться 90 років існування.

Перевірку, яка включає Рекордовий, Фінансовий і Організаційний департаменти, видавництво „ Свобода" та Союзівку, переводить новообрана на 30-ій Конвенції Головна Контрольна Комісія в складі: адв. Нестор Олесницький (Мейплвуд, Н. Дж.), інж. Анатолій Дорошенко (Сідарбирґ, Виск.) мґр Іван Геврик (Вінніпеґ, Канада), проф. д-р Богдан Гнатюк (Філядельфія, Па.), і о. митрат Степан Біляк (Бавнд Брук, Н. Дж.).

Про висліди перевірки Головна Контрольна комісія звітуватиме на річних нарадах УНС, а загальні ствердження та заклик Контрольної Комісії будуть опубліковані у виданнях УНСоюзу.

Нарада Крайового Комітету відбудеться в цю суботу

Філядельфія, Па. — Крайовий Громадський Комітет для вшанування пам'яти жертв Великого Голоду в Україні в роках 1932-33 відбуде цієї суботи, 26-го березня ц.р., свої чергові наради в приміщеннях Дому Культури, в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА у Бавнд Бруку, Н. Дж., починаючи від год. 10:30 перед полуднем. На порядку нарад, крім формальностей, будуть звіти референтів та голів поодиноких комісій, зокрема Зовнішніх зв'язків, Імпрезової та Фінансової, вже започатковані та ще пляновані акції внутрішнього і зовнішнього порядку та ряд інших справ.

Голова проф. д-р Петро Стерчо просить всіх членів Комітету прибути на час, а референтів привести свої звіти з діяльности на письмі. Наради плянується закінчити в год. 3:00-ій по полудні.

Заплянували панель на громадські теми

Джерзі Сити, Н.Дж. — В середу, 16-го березня ц.р., редакцію „Свободи" відвідали три відомі українські публіцисти, статті яких появляються часто на сторінках „Свободи" — ред. Іван Кедрин, ред. Анатоль Камінський і д-р Богдан Цимбалістий, — щоб обмінятися думками на тему майбутнього української спільноти та конкретних її завдань.

Їхні думки і передбачення на ту тему будуть публічно порушені у панелі, що його влаштовує Управа Спілки Журналістів Америки в суботу, 9-го квітня ц.р., в приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-ій вулиці в Ню Йорку о год. 5:30 по полудні.

Кожний з панелістів представить свої міркування в одній ділянці, яка стоїть постійно в осередку їхнього зацікавлення та студій. Тому, що не можна робити ніякої аналізи спільноти без з'ясування актуальної тепер ситуації в Україні, А. Камінський буде говорити на тему її відношення до актуальної дійсности в Україні. Ред. І. Кедрин, який постійно займається історією української політичної думки, подасть свої міркування про український політичний світ і його перспективи. Д-р Б.Цимбалістий, якого українська громада знає як психолога і аналітика української людини з численних есеїв на цю тему, дасть насвітлення тим разом політичної культури української громади.

Всі три доповідачі, узгіднюючи рамки своєї участи в панелі, поінформували, що мають замір не лише висловити теоретичні міркування, але також подавати можливості конкретних засобів, які причинилися б до покращання стану української спільноти поза границями України.

З висловлених у розмові з редакторами „Свободи" думок, панель заповідається виїмково цікаво. Вести його буде ред. Ольга Кузьмович, голова СУЖА.

Проф. Ф.Сисин виступить в Ню Йорку і Мейплвуді

Ню Йорк, Н.Й. — Франк Сисин, професор історії в Гарвардському університеті, виступить в кінці цього тижня в Ню Йорку і Мейплвуді, Н.Дж. Перша лекція про „Подорожі чужинців в козацькій Україні — значення Козацького періоду в українській історії" відбудеться в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця в п'ятницю, 25-го березня ц.р., о год. 7:30 вечора, а не в суботу, як було раніше інформовано. Лекція складатиметься з двох частин: звуко-запису з прозірками про життя і звичаї XVII сторіччя України і семінар про козаків.

В суботу, 26-го березня, проф. Ф.Сисин виступить в Мейплвуді, Н.Дж., заходами 75-го Відділу Союзу Українок Америки в залі церкви св. Вознесіння, при 652 Ірвінґтон авеню, о год. 4-ій по полудні. Після доповіді буде перекуска і зустріч з доповідачем; вступ 5 долярів від особи.

В неділю, 27-го березня, проф. Ф.Сисин виступить в Українській Вільній Академії Наук о год. 2-ій по полудні в Будинку Академії, при 206 Захід 100-та вулиця, і говоритиме на тему: „Київ за часів Хмельницького".

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В ДЕРЖАВНОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ ДЛЯ СПРАВ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Вашінґтон. (В.Д.). — В п'ятницю, 11-го березня ц. р., відбулася в Державному департаменті спеціяльна конференція для справ Східньої Европи, в якій взяли участь за спеціяльними запрошеннями редактори й представники східньо-европейської етнічної преси, яка появляється в Америці.

Між тими учасниками були представники білоруської, вірменської, литовської, польської, російської, словацької, словінської, української і чеської преси.

Від української преси були ред. Мстислав Дольницький з дружиною Тамарою, ред. Іван Смолій і д-р Володимир Душник.

Конференцію влаштовано на пропозицію колишнього конґресмена Едварда Дервінского, який тепер є дорадником Державного департаменту та четвертим з черги найвищим урядовцем цієї установи.

Предметом конференції були такі справи як загальні напрямні американської закордонної політики, Східня Европа, права людини й американська Комісія для безпеки і співробітництва в Европі, американсько-совєтські відносини і проблеми контролі нуклеарних зброєнь.

Хоч конференція мала публічний характер, організатори конференції бажали, щоб в пресових повідомленнях не подавано поодиноких доповідачів, приписуючи їм такі чи інші вислови, а покликуватися загально на Державний департамент та його речників.

В загальному „образ" Америки у світі є далеко кращий, як в минулому. Американська закордонна політика є світового маштабу, бо її інтереси сягають до всіх країн світу і обіймають різні аспекти, як економічний, оборона Західньої Европи, совєтські аґресивні кроки в Афганістані, вмішування СССР у внутрішні справи африканських країн, совєтська субверсія в Центральній і Полудневій Америці, дуже критичне положення на Близькому Сході тощо.Цікавий факт, поданий на конференції, — це поступове відвертання Альжирії від Москви і намагання тієї країни зблизитися до Америки.

Американська закордонна політика у відношенні до шістьох країн середньої і східньої Европи позначається різними підходами, залежно від урядів тих країн. Існують добрі відносини з Юґославією, яка, як відомо, не є членом Варшавського Пакту, і теперішній колективний уряд старається не встрявати в конфлікти між Сходом і Заходом. Юґославія грає провідну ролю в таборі невтральних країн Третього світу.

Погані відносини існують тепер в Болгарією, яку італійський уряд формально обвинувачує в плянуванні замаху на Папу Івана Павла II. Американський уряд допомагає Італії в її слідстві проти болгарських громадян, які мали допомагати турецькому терористові. Речники Державного департаменту заперечили категорично начебто Сі-Ай-Ей намагалася припинити слідство проти болгарів, як це було подано в американській пресі.

Відносини з Румунією погіршилися в останніх кількох місяцях тому, що румунський уряд почав накладати на еміґрантів високі „освітні податки," тобто податок для обтяження осіб, які бажають виїхати з Румунії, що є проти Гельсінкських угод, які Румунія підписала. У відповідь Уряд ЗСА скасував статус Румунії як одної з „найбільш упривілейованої нації в торгівлі.

В Мадярщині економіка задовільна, ця країна користає з деяких американських торговельних полегш, а їй надано статус „найбільш упривілейованої нації". Також в Мадярщині не має таких гноблень громадян, як в інших сателітних країнах.

В Чехо-Словаччині переслідують членів Хартії 77, і тому відносини між Вашінґтоном і Прагою є зведені до мінімальних контактів.

Американська закордонна політика має особливі інтереси в Польщі з огляду на велике число американців польського походження та традиційну підтримку Польщі. Не зважаючи на знесення вийняткового стану ген. Войцєх Ярузельским 31-го грудня 1982 року, переслідування членів „Солідарности" і їх родин продовжується, а недавнє „видворення" американської журналістки з Варшави та обмеження культобміну з Америкою ген. Ярузельским, звели польсько-американські відносини до мінімуму.

Питання у відношенні до України і гноблення українського народу були порушені двома урядовими доповідачами. Один з них, говорячи про заглушування Москвою передавань „Радіо Свобода", і „Радіо Вільна Европа", сказав, що в СССР „українці, узбеки" і інші не мають „права на самовизначення". Він теж говорив, що у зв'язку з членством України й Білорусі в Об'єднаних Націях існує тенденція, щоб уряд СССР дав тим двом країнам право мати свої власні амбасади по цілому світі і скінчити з тою „аномалією", що ці дві згадані країни є членами О. Н. на рівні з іншими суверенними державами, а не мають суверенних урядів. Він теж сказав, що в „близькому майбутньому" американські урядові чинники „вимагатимуть права самовизначення для України і Білорусі".

Другий високий дипломат, запитаний про можливості відкриття американського консуляту в Києві, сказав, що, на його думку, замкнення консуляту в Києві було „великою помилкою президента Картера".

Це був наш єдиний спосіб зблизитися до українського народу. Я був в Києві кілька разів і знаю, про що я говорю". — твердив згаданий дипломат.

Одначе він додав для пояснення, що,на його думку, замкнення американського консуляту в Києві було спричинене совєтською інвазією на Афганістан,і якщо совєти заберуться з тої азійської країни, справа американського консуляту в Києві стане знову актуальною.

Коли один з польських журналістів запитав доповідача, чи Вашінґтон знає про це, що член німецького уряду в Бонні мав домагатися звороту німецьких зе-

(Продовження на ст. 4)

МОСКВА ВДОСКОНАЛЮЄ ВІЙСЬКА СИРІЇ

Дамаск, Сирія. — Західні військові аналітики говорять, що Совєтський Союз повністю замінив військове спорядження сирійської армії, яке було знищене Ізраїлем під час нападу на Ливан. Крім того Москва відбудувала всю зруйновану протиповітряну оборону Сирії.

Тому, що нове спорядження і зброя є досконаліші, аналітики говорять, що сирійська армія є тепер сильнішою, ніж перед червнем минулого року.

Військові спеціялісти в Дамаску назвали конкретно цілий ряд ділянок, у яких совєтська допомога посилила і вдосконалила сирійську армію.

В ділянці військового спорядження Москва продовжувала приспішеним темпом дворічну програму модернізації озброєння Сирії. В минулому звичайно Сирія платила готівкою за совєтську зброю, але останні постачання були зроблені на умовах дуже вигідних кредитів або просто були передані Сирії безплатно.

Останні постачання совєтської зброї до Сирії включають найновіші танки типу Т-72, броновики, артилерію різних типів і калібрів, протилетунські ракети типів САМ-6 і САМ-9 у великій кількості, були замінені всі 85 втрачені Міґи-23.

Найдраматичнішим вдосконаленням сирійської армії можна вважати розміщення в Сирії двох систем ракет гипу СА-5, якими управляють совєтські залоги. Одна з тих систем розташована в Думайр, приблизно 25 миль на схід від Дамаску, друга на південний схід від центрального сирійського міста Гомс.

Протилетунські ракети типу СА-5, відомі в НАТО під кодовою назвою „Гаммон", є найбільшими протиповітряними ракетами і є основною протиповітряною обороною совєтських міст проти повітряного нападу. Дотепер Кремль не висилав їх за кордон.

В Польщі існують табори примусової праці

Ню Йорк, Н.Й. — Мірослав Домінчик, 29-літний колишній голова „Солідарности" в Польщі, заявив на пресовій конференції 11-го березня ц.р. в Ню Йорку, що уряд ген. Войцєха Ярузельського відкрив тайні табори примусової праці, в яких перебуває тепер понад 8,000 арештованих осіб.

Згідно з його ревеляціями, таких таборів має бути 22 в різних провінціях Польщі, а більшість арештованих є членами „Солідарности", які були ув'язнені вже після знесення воєнного стану в Польщі 31-го грудня 1982 року.

Пресову конференцію зорганізував Американський гельсінкський комітет, який підтримує Гельсінкські групи в СССР і спілку „Солідарність" в Польщі.

В Европі погодилися вирівняти грошові системи

Брюссель, Бельгія.—Вісім західньоевропейських країн погодилися в понеділок, 21-го березня, вирівняти свої грошові системи після того, як Західня Німеччина прийняла вимогу Франції та погодилася на рівень грошової вартості, який запобігав би розвалові европейської валютної системи.

Західня Німеччина та інші чотири члени европейської грошовоє системи переоцінили свої валюти вверх, при чому німецька марка підвищилася на 5,5 відсотка у відношенні до сімох інших валют системи. Франція, в свою чергу, погодилася ревалювати, тобто знизити вартість франка лише на 2,5 відсотка, що було на два або три відсотка менше від того, що вимагала Німеччина.

„Саме німецькі партнери повинні були зробити найбільший крок,—сказав Жак Дельор, міністер фінансів Франції, на пресовій конференції.—І вони зробили це".

Вирівняння західньоевропейських грошових систем посилило доляр у виміні чужої валюти в понеділок. Торгівці заявили, що вони купували доляри тому, що вважали вирівняння—яке в дійсності девалювало франк на 8 відсотків—було недостатнім, а тому валютна система матиме дальші проблеми.

Для ЗСА вирівняння буде мати малий вплив на ціну німецьких автомобілів або французьких вин. Воно також відхилило небезпеку розладу торгівлі з Европою, який міг би наступити при повному розвалі валютної системи.

Одначе, на дальшу мету, доляр втримається сильним лише доти, поки Західня Німеччина і Франція, ці дві найсильніші европейські країни, зуміють розв'язати свої господарські різниці.

В СССР звільнили заступника міністра

Москва, СССР. — Московська газета „Правда" повідомила в неділю, 20-го березня, що високопоставлений совєтський діяч, перший заступник міністра машинобудування харчової та легкої промисловости і будівельних матеріялів Анатолій Єршов був звільнений зі своєї посади, і в його книжці праці був зроблений відповідний запис.

Цей високий чиновник упав жертвою останніх намагань Юрія Андропова припинити всеохоплюючу корупцію в совєтських органах влади і господарства. „Правда" далі перечисляє злочини Єршова: він побудував собі „дачу" за державні гроші, влаштовував гучні забави і св'ята за державний кошт, не цікавився дорученим йому ділом і т.п. „Правда", а з нею і Андропов, стараються зробити добре враження, що, мовляв, у боротьбі за дисципліну режим Андропова не пощадить нікого, ні заступників міністрів, ні самих міністрів. „Правда" робить багато галасу, щоб Єршовим заслонити наскрізь прогнилу систему корупції і паразитування, взаємного покривання спільних злочинів, спільного занепаду, — твердять західні аналітики.

40-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ I—ШОЇ УД УНА

Чикаґо, Ілл. — Заходами чоловічого хору „Сурма" і Станиці Б-ва колишніх вояків І-ої УД УНА тут в суботу, 9-го квітня ц.р., о год. 7:30 вечора, в авдиторії школи ім. Шопена на розі вулиць Райс і Кемпбелл, відбудеться концерт для відзначення 40-річчя створення І-ої УД УНА хору „Бурлака", який існує при Станиці Б-ва УД УНА в Торонто, Канада. Диригент — Олег Хміль; фортепіяновий супровід — Михайло Бубна; актор — Володимир Довганюк; святочна доповідь — Любомир Рихтицький.

У світі

В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ ВЕНЕСУЕЛЯ може стати перед серейознаою проблемою нестачі продуктів харчування для свого 16-мільйонового населення. Країна тепер відчула односторонність розвитку своєї економіки. Сільське господарство було занедбане за рахунок швидкого росту в нафтовій промисловості. Державний банк відмовив обіцяні кредити хліборобам для придбання насіння і добрив, а давав великі кредити виробникам нафти.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ФРАНСУА МІТТЕРАН звільнив з обов'язків у соціялістичному уряді міністерства закордонної торгівлі Мішеля Жоберта, обвинувачуючи його в нездатності справитися з дефіцитом у закордонній торгівлі Франції. Таке звільнення є першим в уряді президента Міттерана і наступило в час, коли відбуваються консультації уряду про торгівлю і незгоди в Брюсселі щодо проблем валютної системи країн Спільного ринку.

КОМАНДИР АМЕРИКАНСЬКОЇ ЧАСТИНИ військ втримання миру в Ливані заявив у неділю, 20-го березня, що ізраїльські вояки безперервно стріляють, загрожуючи тим самим життю цивільних осіб і американським морським піхотинцям. Командир морської піхоти Джеймс Мід сказав, що таке положення викликане браком дисципліни серед вояків ізраїльської армії.

ГУ НА, 19-літня китайська тенісистка, яка втекла з Китаю, тобто залишилася минулого літа після змагань у Сан Франсіско, заявила, що однією з причин її рішення не повертатися до Китаю, було вперте намовлювання китайських офіційних осіб, щоб вона вступила в комуністичну партію. Це була перша поява Гу На від часу її втечі в липні минулого року.

ФИЛИП ГАБІБ, СПЕЦІЯЛЬНИЙ висланик президента Роналда Реґена на Близький Схід зустрічався з ізраїльськими міністрами закордонних справ і оборони в неділю, 20-го березня, щоб почути відповідь уряду Ізраїля на нову американську пропозицію про виведення чужинецьких військ з Ливану.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ КАСПАР Вайнберґер прибув у неділю, 20-го березня до Лондону, щоб проконсультуватися з союзниками про розміщення в грудні цього року в Европі американських ядерних ракет середнього засягу, якщо до того часу не буде порозуміння з Москвою про скорочення або повну заборону такої зброї.

В Америці

КОЖНОГО РОКУ ВІД ХВОРОБИ РАКА вмирає приблизно 400,000 американців, але хворобу рака чимраз більше починають контролювати і за якийсь період часу можливо спеціялістам вдасться винайти лік проти цього, як каже д-р Вілліс Тейлор із Сандієго в Каліфорнії, „найстрашнішого вбивці нашого часу". На 25-ій річній конференції винахідників і спеціялістів специфічних хворіб окремі доповідачі кількакратно згадували, що вони є на шляху винайдення протиракового ліку і до року 2000 вони повинні завершити ці досліди. Очевидно, ніхто з приявних спеціялістів не мав відваги твердити про цілковите припинення цієї хвороби, радше згадувалось про контролю чи зглядно припинення цієї хвороби, радше згадувалось про контролю чи зглядно припинення її розвитку.

ГУБЕРНАТОР АЛАБАМИ ДЖОРДЖ ВОЛЛЕС перебуває у шпиталі вже другий раз і скаржиться на болі у спаралізованій нозі. Покищо він переходить перевірку, але деякі лікарі не виключають ампутації ноги, якщо висліди бадань викажуть ґанґрину чи іншу хворобу, яка має тенденцію поширюватись на інші частини організму.

У ВАШІНҐТОНІ РОЗПОЧАЛИСЬ РОЗМОВИ між представниками профспілки летунських робітників і дирекцією лінії Істерн з метою оминути страйк, який мігби наразити компанію на великі матеріяльні втрати з огляду на пожвавлення повітряного руху у весняних місяцях. Президент компанії Істерн Френк Борман заявив, що страйк під теперішню пору бувби катастрофою, хоч він не виключає можливости звільнення багатьох робітників і взагалі обмеження летів, якщо страйк тривав би довше. Страйк може охопити 13,000 робітників.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ Гавіє Перез де Куеяр, після участи в конференції країн Третього світу, яка, як відомо, відбувалася недавно в Ню Делі, Індія, знову вибирається в дальшу подорож, тим разом до Совєтського Союзу, де він перебуватиме від 27-го до 29-го березня і зустрінеться із совєтським лідером Юрієм Андроповим та іншими членами уряду. Програми перебування Куеяра в Москві покищо не виявлено, але справа Афганістану напевно буде предметом розмов, — кажуть політичні спостерігачі.

В ПОНЕДІЛОК, 21-го БЕРЕЗНЯ Ц. Р., знову розпочались розмови між профспілками залізничних робітників, зокрема Метро-Норт і профспілкою кондукторів та машиністів в Ню Джерзі, і Транспортовою Радою Ню Йорку і Ню Джерзі з метою закінчення страйку. Справа переговорів застрягла на мертвій точці, бо, як каже голова МТА Ричард Равіч, профспілки ще й досі домагаються права встановляти скільки потрібно на лініях машиністів і кондукторів і відбирають це право від Ради транспорту. Також фінансові справи, тобто справи платень ще не зовсім унормовані. Тим часом страждаютьлюди, ті, які користувалися згаданим транспортом — 85,000 з Ню Джерзі і 70,000 з Ню Йорку й Коннектикату.

ФЕДЕРАЛЬНІ І СТЕЙТОВІ ЧИННИКИ звернули увагу на дуже вимовний неґативний зворот в американській спільноті, а саме на толерування наркотиків в усіх прошарках суспільства. Дехто уважає, що наркоманія є переходовою стадією і молоді люди, зрозумівши шкідливість вживання наркотиків самі, або за допомогою лікарів їх позбудуться. Інші ділять наркотики на групи — на менше й більше шкідливі. Наркотики стали невід'ємною частиною суспільного життя, особливо у вищих сферах суспільства.

ДРАСТИЧНЕ ЗМЕНШЕННЯ ВАРТОСТИ мехіканської валюти значно підірвало економіку в Ель Пасо, Тексас та інших містах ЗСА у прикордонній смузі. Від 1981 року вартість пеза впала з 26 за одного доляра до 157 в лютому 1983 року. Взагалі Уряд ЗСА має клопоти на прикордонні з Мехіко, бо у зв'язку з погіршенням господарської ситуації в тій країні, чимраз більше мехіканців переходять нелеґально кордон і поселюються без дозволу в різних місцевостях ЗСА.

ФІЛЬМОВА І ТЕЛЕВІЗІЙНА АРТИСТКА Барбара Бел Ґеддес, яка була широко відома з її ролі у серійній програмі „Деллас", у якій вона грала ролю матері, перейшла складну операцію серця після того, як лікарі встановили, що іншого виходу немає після тяжкого удару серця. По операції артистка почувається краще і є всі вигляди, що після довшої реконвалесценсії, вона повернеться до повного здоров'я, а може навіть до праці у згаданій серії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Тільки два-три пива..."

У неділю вночі, 13-го березня ц. р.,гналося дільницею Бронкс у Ню Йорку авто із швидкістю 90 миль на годину. Пасажирами було п'ять хлопців середньої школи у віці 17-19 літ. 17-тилітній водій втратив при шаленій швидкості контролю над кермою і авто вдарило боком об кам'яну стіну. Зудар був такий сильний, що авто розлетілося в дріб'язґи і всі п'ять хлопців вилетіли з нього на вулицю. Чотири загинули на місці, а п'ятий — саме той 17-тилітній водій — перебуває у шпиталі на критичній листі. Коли опритомнів — переслухувала його поліція і він признався, що він і його шкільні колеґи-приятелі перед виїздом „щоби переїхатись" були в барі і випили „тільки кілька пив". Парамедики і поліціянти, які з'явилися на місці катастрофи й перевозили того хлопця до шпиталю, ствердили, що в його віддиху чути було виразно алькоголь. Якщо хлопець видужає — його поставлять перед суд за вбивство „другого ступеня" (без заміру вбити) чотирьох осіб плюс їзда у п'яному стані. Окремо ведеться слідство проти того шинку, де дали „тільки два-три пива" 17-літньому учневі, всупереч законові, який в стейті Ню Йорк дозволяє подавати алькоголь особам вище 19 літ (у стейті Ню Джерзі підвищили цей вік до 21 року).

Усі ті хлопці, приятелі з дитячих років, ходили до тієї самої парафіяльної, римо-католицької школи. Директорка-монахиня заявила у розмові з газетним репортером: „Наша школа не інша від інших. І наші вихованці — як інші американські діти. Під кожний кінець тижня хлопці і дівчата прагнуть відпочинку і розваги. І знаходять розвагу в алькоголі або в наркотиках. Ми стараємося пояснювати їм, що добре та що зле. Але яку контролю можете над ними мати?"

На превеликий жаль — ані вчителі, ані навіть батьки не можуть мати над теперішніми дітьми повної контролі. Очевидно — чимало винувата ціла шкільно-виховна система в Америці, де у школах немає дисципліни, де кладеться більше ваги на защеплення учням і ученицям якнайбільше книжкового знання (майже виключно про Америку, з нехтуванням всесвітньої історії і географії та з відсуненням на задній плян правил виховання. І раз-у-раз читаємо, що абсольвент середньої школи не вміє виповнити подання на працю. У публічних школах відносини гірші, у праватних, зокрема парафіяльних, кращі, але у цьому випадку всі ці хлопці походили з інтеліґентських родин і ходили до парафіяльної римо-католицької школи. Одно і друге не перешкодило, що вони пізнього вечора стрінулися в шинку, випили там „тільки по два-три пива" і виїхали підхмелені на свою смерть.

У 1980 році згинуло на американських шляхах в автомобільних катастрофах докладно 52,600 осіб. У 1981 році — 50,800 осіб. За минулий рік нема ще статистики. У в'єтнамській війні в роках — від серпня 1964 до січня 1973 полягли 47,752 вояки, менше, аніж за один рік на американських шляхах. Більшість тих катастроф спричинюють молодечі водії, яким здається, що потиснути на педалю швидкости і гнатися вище дозволених 55 миль на годину — це геройство. Більшість автомобільних катастроф спричинена теж водіями підхмеленими або запамороченими наркотиками. Всі мотористи в Америці знають, що найпершою засадою доброї їзди є оглядатися безупинно на всі сторони, бо найбільша небезпека чигає від тих, які з розгоном в'їздять з бічних вулиць чи шляхів, від тих, які переїздять червоне світло і від тих, які вбачають геройство у швидкій їзді.

Проблемою молоді займаються педагоги, духовники, соціологи, ну й очевидно батьки, але, на превеликий жаль, батьки займаються в Америці своїми дітьми замало. На молодь діє вся атмосфера в країні. А ця атмосфера тепер не найкраща. Тому раз-у-раз лунають заклики, що треба „морального переродження". Покищо в оцій теперішній атмосфері можуть траплятися такі випадки, що гурток приятелів-школярів забавляється ніччю у барі і п'є небагато — „тільки — два-три пива". Акуратно стільки, щоб їхати потім швидкістю 90 миль на годину і покрити жалобою чотири батьківські доми, своїх рідних, приятелів, цілу школу. Легкодушність є привілеєм молодого віку, але злочинство не повинно належати до молодечих розваг.

Володимир Душник

СТОРІЧЧЯ СМЕРТИ МАРКСА: СУМЕРК МАРКСИЗМУ

Оце 14 березня 1983 року минуло сто років від смерти Карла Маркса, який помер у Лондоні. І хоча в пантеоні комунізму він і далі є титанічною постаттю — його ідеологія починає занепадати і втрачати свою силу.

Маркс — німецький жид — еміґрант і філософ кинув гасло пролетарської революції, яке на протязі довгих десятиріч запалювало уми молодих радикалів у різних країнах Европи і стало основою режиму Совєтського Союзу та й ще кількох східньоевропейських країн, що їх Маркс уважав — „надто неграмотними і назадницькими", щоб там міг прийнятися комунізм.

З нагоди цієї річниці відоме пресове аґентство Ройтера видало цікавий огляд про це як тепер пишуть про Маркса в різних країнах. У Німеччині, яка є однією з найбільш передових індустріяльних країн, теорії політичного правління Маркса, були примінені щойно 97 років після появи його „Комуністичного Маніфесту" (1848), і то тільки у Східній Німеччині під мілітарним натиском СССР.

У Москві Юрій Андропов, у довгій промові з нагоди річниці смерти Маркса, вихвалював його як „геніяльного вченого" і „практичного революціонера".

Провідник італійських комуністів Енріко Берлінґер є цієї думки, що у СССР Маркс є зведений до „сухої, статичної доктрини культу".

В Еспанії речник компартії Андрю Клярет, твердить, що „візія" Маркса про переміну суспільства є далі важливою, одначе він додає, що „багато з того, що Маркс колись проповідував тепер уже не має важливости".

Еврокомуністичні партії Франції, Італії і Еспанії відкинули „більш" революційні ідеї Маркса, головно його державну „диктатуру пролетаріяту", та всі її розгалуження. Західньоевропейські соціялістичні партії, давно відкинули філософію Маркса як „непрактичну та антигуманну". Британська партія праці, заснована 17 років після смерти Маркса (1883), недавно усунула зі своїх рядів малу марксистську групу, а британська компартія в останніх загальних виборах осягнула ледве 17,000 тисяч голосів.

Але в Совєтському Союзі та в його сателітніх країнах Маркс ще далі є велетнем, однак його „вчення" тепер тісно пов'язане з ленінізмом. Та навіть в Москві сьогодні його ім'я згадується чимраз менше.

У невеличкому памфлеті п.з. „Комуністичний Маніфест", що його Маркс написав разом з Фрідріхом Енґельсом, накликається до „клясової боротьби", до „здобуття політичної влади робітниками", до ґвалтовного знищення капіталістичного устрою, до „конфіскати приватної власности" тощо.

„Пролетарії всіх країн, єднайтесь!" „Пролетарі не мають нічого до страчення, тільки власні кайдани", так писав Маркс у цьому памфлеті. Більша праця Маркса — це „Капітал" видана в 1867 році.

Та не зважаючи на це, що Маркс під большевицьку революцію у 1917 році поклав ідеологічні основи, сьогодні його вчення у СССР перемішане фразами з ленінізму, сталінізму та російського націоналізму.

У Юґославії, країні, яка зірвала з Кремлем ще в 1948 році, панує т. зв. робітнича самоуправа, яка, на думку юґославських теоретиків, є більш зближена до марксизму, ніж російська „відміна" комунізму.

Комуністичний Китай та мала Албанія обстоюють на цьому, що вони взоруються на „марксистській ідеології", а Фідель Кастро в Кубі твердить, що „марксизм-ленінізм — це не доґма, а рушійна сила до дії".

У Західній Европі марксизм зовсім затратив свою первісну атрактивну силу, хоч у Франції мислення деяких одиниць із лівих кіл ще й далі забарвлене „вченням" марксизму.

Колишній міністер у кабінеті Шарля деҐоля — Альян Пейрфріт у своїй книжці на політичні теми написав, що „для французів марксизм став звірем страху, примарою голоду та Ґулаґом.

Ярослав Татомир

ПРОФ. ІВАН ОЛЕКСИШИН І ЙОГО ПРАЦЯ

II.

Ця щойно видана праця проф. Олексишина не є його останньою. Сьогодні, у віці 82 років, професор є далі у розгарі своїх невтомних сил. Уже готові до друку є його три дальші наукові праці в українській мові.

Та і це ще не все. У просторій хаті родини Олексишинів переховується велика кількість матеріялів, що мають велику геологічну вартість: кілька тонн плиток глинястого лупаку із скам'янілою рістнею із-перед 300 чи більше мільйонів літ, які живуть, вимиті і позначені на наукове опрацювання.

Усі ці плитки, сотні їх, що їх власноручно викопав або відлупав проф. Олексишин від більших скельних брил, під час чисельних експедицій професора із джаґаном, долотом, геологічним молотком та анероїдним барометром (прецизний інструмент до міряння тиснення повітря і на цій основі, узгляднюючи, поправив на температуру і т. п., висоту понад позем моря.) і, очевидно, із записником, до копалень вугілля або до місцевостей, де вугілля знаходять відносно близько під поверхнею землі.

У додатку до цього у домі родини Олексишинів є кілька спеціяльних шаф із тисячами мушельок найрізнородніших м'якунів, що жили перед сотнями мільйонів літ та із сотнями підмікроскопних скляних плиток із препаратами одноклітинних й інших мікроскопійних організмів, що їх професор знаходив під мікроскопом у піску,видобутому із глибин землі.

Усі ці цінні матеріяли вичікують ще на аналізу, описи, клясифікацію, наукове опрацювання. Усе це цінний матеріял для кількох наукових праць.

Не зважаючи на дві світові війни, несприятливі умовини для українських науковців під Польщею та скитальщину, що не дуже сприяла його науковій кар'єрі, проф. Олексишин осягнув наукові успіхи.

Народився проф. Олексишин у Хреневі, повіт Камінка Струмилова у селянській родині у 1901 році. Молодим юнаком служив Батьківщині у рядах Української Галицької Армії. З тієї причини середню освіту закінчив щойно у 1924 році, в Українській Державній Гімназії у Тернополі. Вищі студії з ділянки географії і геології та з пиродничих наук, як побічного предмету, він закінчив в університеті Івана Казимира у Львові у 1929 році. Докторат філософії у ділянці геології і мінералогії у зв'язку з Другою світовою війною і виходом на скитання, проф. Оришкевич осягнув щойно у 1947 році в університеті Леопольда Франца в Інсбруку в Австрії. У міжчасі він працював гімназійним учителем у Галичині, у 1940 році покликали проф. Олексишина на становище старшого наукового співробітника у Геологічному відділі філії Української Академії Наук у Львові, у 1942 році викладає геологію на будівельному і лісовому відділі Львівської Політехніки.

Після виїзду у 1944 році до Австрії, проф. Олексишин викладає геологію спершу як надзвичайний професор в університеті у Грацу, опісля у Високій Гірничій Школі у Леобені.

Після закінчення війни проф. Олексишин переїхав до табору для переселених осіб у Зальцбургу. Там він учив на протязі 1945 до 1949 років в Українській приватній реальній гімназії (таборовій) у Зальцбурґу. Рівночасно проф. Олексишин приготовлявся до докторату, який, як було вже сказано, осягнув у 1947 році в Інсбруку.

У серпні 1949 року проф Олексишин переїхав з родиною до ЗСА, осівши у Філядельфії. Три перші роки він працював фізично у фабриці, щоб заробити на прожиток родини і на шкільні оплати за навчання двох дочок у Пенсильванському університеті.

У роках 1953-1955 проф. Олексишин працював у Департаменті біології медичного коледжу Томи Джеферсона університету у Філядельфії. У тому часі він присвятив увесь свій вільний час геологічній праці у терені і написав три наукові праці, які появилися у Записках Пенсильванської Академії Наук.

Ці праці допомагають професорові отримати працю у Бостонському університеті, де він працював 12 років, на протязі 1955 до 1967-го років, до свого відходу на пенсію із найвищим академічним ступенем „професор геології емерит".

Ще один рік проф. Олексишин викладав геологію у Ратґерс університеті у Кемден, Н. Дж., а після цього перейшов до праці у Департаменті Біології Джеферсон Університету у Філядельфії, де працює по сьогодні, присвячуючи ввесь свій вільний час науковій геологічній і громадській праці.

Усе своє життя проф. Олексишин знаходив і сьогодні знаходить час на активну участь в українському громадському житті.

Декан Медичного коледжу Джефферсон університету д-р Ю. Сауконен з нагоди появи останньої праці проф. Олексишина пише: ...„Я мушу знову висловити мій подив для Вас... Мені важко пригадати когонебудь іншого, в кого була б більша відданість безперервним науковим дослідам.

Ви осягнули це все без уваги на численні фізичні, економічні й інші перешкоди.

Ви направду є прикладом для нас усіх!..."

Добре було б, щоб цю статтю почитала наша молодь, яка виробила собі погляд на „старих", а втім у великій мірі оправданий, що „старі" нічого не роблять тільки сваряться між собою. Добре було б щоб ця молодь побачила, що і між „старими" є одиниці, які можуть бути прикладом для нас усіх.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, не зважаючи на існуюче напруження у відносинах між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом і совєтську пропаґандивну кампанію звернену проти ЗСА, — приготовляється до евентуальної зустрічі з новим совєтським лідером Юрієм Андроповим. Зустріч правдоподібно відбудеться у другій половині цього року. Під час інтерв'ю в Овальному бюрі Президента у Вашінґтоні Р.Реґен заявив, що Уряд ЗСА підтримує зв'язки з СССР і обмірковує, які саме справи мали б бути порушені у розмові між Реґеном і Андроповим, якщо така зустріч відбудеться.

Макар Дуда

Не хочете — примусимо

Чергову бучну „дискусію" затіяла на своїх сторінках московська „Литературная газета". Раніш було повела вона була розмову, чому це трудящим людям невигідно брати підвищені виробничі пляни. На це питання тоді відповіло чимало ділових людей, які підтвердили, що через негідну систему організації виробництва таки справді нема бажання брати вищі зобов'язання буквально всім, — простим робітникам, майстрам, начальникам цехів, технікам, економістам, інженерам, керівникам підприємств. І кожен з них переконливо доводив, чому саме.

Про це я згадував у фейлетоні „Ей, ухнєм!" 31-го грудня минулого року (Свобода" ч. 248).

А тепер „Литературная газета" в ч. 5-му за 2-ге лютого цього року звертається до читачів за новим серйозним запитанням:

„Чи достатні, на вашу думку, передбачені радянським законодавством заходи боротьби з прогульниками, ледарями, порушниками трудової дисципліни? Далі сама підказує відповідь: „Чи не вважаєте ви, що слід опрацьовувати додаткові заходи і які саме?"

Для повного зрозуміння ситуації газета інформує читачів:

„Продуктивність праці в 1966-1970 році зростала в середньому на 6,8 проценти в рік. Через п'ять років — на 4,6%, В наступну п'ятирічку — на 3%, а в 1981 році вже на 2,5%. Ці цифри, скеровані вниз, пояснює газета, — є всі підстави вважати показником загального занепаду дисципліни".

Будь ласка, шановний читачу, картина ясна, а ти порекомендуй, як розв'язати проблему дисципліни і таким чином підвищити продуктивність праці.

Найпряміще висловлюється якийсь І. Середов з Ленінґрадської області: „Щоб поставити на правильний шлях ледарів, прогульників і п'яниць, — пропонує він, треба примусити їх працювати. Встановити строки примусового виховання, приміром, від одного до шести місяців. Спеціяльно для них опрацювати умови життя чи то разом з сім'єю, чи ізольовано".

Тоді буде абсолютно все ясно: офіційно запровадити примусову працю — і продуктивність праці фоєрверком злетить угору. Як на Колимі або в Маґадані. Там, будьте певні, досконало поставлене виховання і детально опрацьовані умови життя і праці.

Інші висловлюються не так радикально. Рекомендують делікатненько провадити аґітаційно-пропаґандистську, виховну роботу серед порушників трудової дисципліни. Заохочувати їх брати соціялістичні зобов'язання, викликати інших п'яниць на змагання, підписуватись: „Я, такий-то зобов'язуюсь ні грама в рот, поки не виконаю п'ятирічку за чотири, краще, за три роки..."

Це для того, щоб два роки було в запасі. Мовляв, а тоді вже нап'єсь! Два роки питиму. Й інших закликаю...

На жаль, не годиться й така рекомендація, — заперечують інші. — Пробували, підписувались, викликали, зобов'язувались, — не витримували. Не підіймалася продуктивність, хоч убий! Довелося з горя випити...

Може, зробити так, як міркує якийсь С. Климків: вигнати з роботи всіх ледарів, прогульників і п'яниць. „Можливо тоді, — каже він, — налагодиться дисципліна і підніметься продуктивність праці?" І тут же висловлює сумнів від такого заходу: „Як говорить моя жінка, чи не доведеться в такому випадку вигнати з виробництва половину людей?"

Розумна жінка. Це вона, мабуть, колись сказала відносно того, що хтось запропонував карати крадіїв одрубуванням рук: „Щось у нас тоді буде дуже багато безруких інвалідів!"

А даваймо заглибимось по-серйозному в суть справи, — кажуть розсудливіші і розумніші. — Подивимось у корінь проблеми. Подивимось, хто ж винен у цій ганебній ситуації, коли люди не хотять працювати. І назвемо своїми словами бодай основні пороки виробничого процесу. А виявляється, головні з них такі: незбалансовані пляни, відсутність ґарантій у забезпеченні матеріялами та сировиною, безкарне порушення договірних зобов'язань між підприємствами, відсутність дійового контролю за дотриманням належного ритму роботи.

Практично це має такий вигляд: перша декада місяця — майже ніхто нормально не працює, бо всі ресурси витрачені в кінці попереднього місяця, коли за всяку ціну треба було „давати плян". Друга декада: повільна „розкачка" колективу. А вже наприкінці місяця — штурмове пекло! Всі сили! Вперед і вище! Давай!, давай! По десять-дванадцять годин на добу! А ще й ленінський суботник! І ударний недільник! Ура! Перемога! Плян виконано! Премія забезпечена! Слава передовикам комуністичної праці!

Як справедливо висловлюються читачі газети, — плянування згори здебільшого стає заплянованою дезорганізацією господарства. Бо над усим домінує „залізний" принцип пляну, а умов для виконання його фактично нема. І подають вони єдино доцільну пропозицію: потрібна радикальна реформа всієї системи господарювання, а не дріб'язкова, пустопорожня боротьба з окремими порушниками дисципліни, прогульниками, ледарями і п'я-

(Продовження на ст. 4)

Остап Тарнавський

УКРАЇНСЬКА СОЛЬВЕЙҐ

(Слово виголошене на вечорі на пошану Валентини Переяславець у залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку в суботу, 26-го лютого 1983 року)

I

Про героя драматичної поеми норвезького драматурга Ібсена — Пер Ґінта, що як Дон Кіхот — став теж героєм балету, можна говорити різно: що він безпринципний і нестійких, просто життєрадісний авантюрник, від якого трудно сподіватися відданости чи вірности, та все ж він може подобатися і можна його любити, залежно від того, як його інтерпретувати. Але про героїню тієї ж славної Ібсенової драми, про Сольвейґу не можна мати двох думок: вона усоблення чистоти і правости, ненаще виплеканий образ Мадонни — жінки і матері, чи може оця старогерманська Льореляй, яка заманювала моряків у чарівні світи підводного князівства. Навіть такий пройдисвіт, як Пер Ґінт не міг опертися її чарові, покинув своє самолюбне життя і пішов за нею у таємничі гори, бо і він побачив у ній ту надзвичайну з'яву, що захоплює, приваблює, манить. Постать Сольвейґи в літературному творі живе завдяки мистецькому слову письменника. В музичному творі, що на тему Ібсенової драми написав найвизначніший норвезький композитор Ґріґ, насолоджуємося її одухотвореним співом. У балеті, у балетній виставі,ця далека з'ява стає живою особою, живе повним життям і ми можемо оглядати її, подивляти її і жити нею.

Такою небуденною Сольвейґою заблистіла у нас вперше Валентина Переяславець, та ще й у такий надзвичайний час війни. Це справді може видатись чудом. Війна проходила усіма маґістралями Европи, захопила і нашу країну, а з війною прийшли й усі страхіття, та тут наразу, час передишки постає у Львові Театр Опери і Балету, й ми маємо змогу оглядати не тільки оперні вистави, але й балетні. Треба признати, що до того часу Львів ніколи не бачив справжнього балету. Балет — це як і опера, відносно молоде мистецтво сцени. Почалось воно від розваг у палацах аристократії в Італії, де виконавцями були самі дворяни, які розважалися різними вихилясами під ритмічну музику. З Італії балет перенісся до Франції, і тут здобув собі такого покровителя, як король Людовик Чотирнадцятий, що сам танцював у балеті і сприяв його розвоєві. Він відкрив у Парижі академію, з якої згодом виросла Паризька опера. З Італії та Франції балет поширився на інші країни, перейшов до Росії, до Англії, ба навіть до Америки. Вже перед 150 роками віденська танцюристка Фанні Айслер гостювала в Америці й її гостина була сенсацією. Конґрес мусів перервати свої наради, бо не було кворуму: більшість конґресменів направилась у театр, щоб подивляти балерину. Після вистави молоді ентузіясти випрягли коней з карети, що в ній їхала віденська балерина, та самі повезли її тріюмфально вулицями Вашінґтону.

Українську Сольвейґу — Валентину Переяславець не везли каретою додому, бо і карет у той час не було і популярніші були гармати і танки на вулиці ніж танки на сцені. Сенсацією було існування театру у Львові, де львів'яни мали змогу оглядати вистави опер і балету в той воєнний час.

А бачити балет і перед війною — було рідкісне явище. Існували балетні групи в Женеві та в Парижі, в Римі та в Брюсселі, в Лондоні та в інших світових столицях культури, але для прикладу — у столиці польської держави, в границях якої була в той час Галичина, у Варшаві балету не було. Коротко існував польський балетний ансамбль у Парижі, де його організувала в 1936 році Броніслава Ніжинська, сестра Вацлава, але вже в наступному році Ніжинська виїхала до Ню Йорку та там і залишилась як вчителька в балетній школі. Балет у Варшаві постав щойно в 1965 році з допомогою українських танцюристів; довгі роки примабалериною у Варшавському театрі була харків'янка Наталія Дудинська. Теж, коли в 1939 році совєтський уряд прислав для окупації — чи, як це тоді було модно говорити, для „возз'єднання" Галичини — спершу військові кадри, а вже скоро за ними і культурні кадри, у Львові з'явився повний ансамбль з Київського Академічного Театру Опери та Балету, і Львів уперше побачив балетні вистави. Тоді теж прибула в Львів Валентина Переяславець як перша солістка балету.

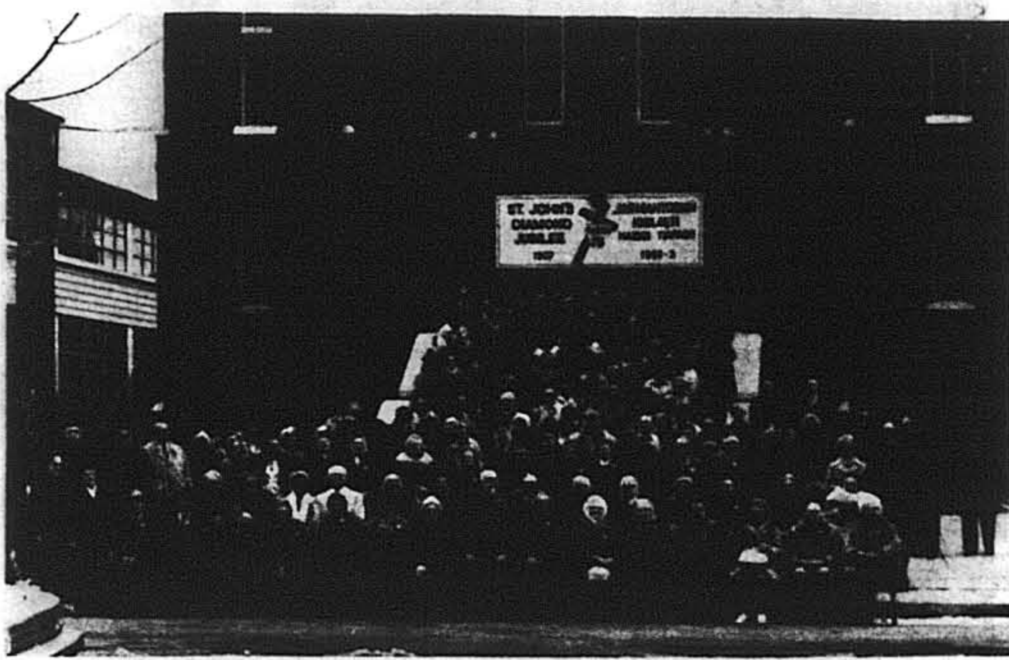
В Україні балет мав уже за собою гарну історію. Традиція фолкльорного танцю в Україні давня. Тут творились, — як каже літописець українського балету Ю. Станішевський (Ю. Станішевський: „Український радянський балет", Київ, Мистецтво, 1963) — „величні скарби самобутнього танцювального мистецтва", проте власного балетного театру в Україні не було. Національні опери з танцювальними дивертисментами ставились у театрі Садовського. Уродженець Галицького Підгір'я — Василь Верховинець (справжнє ім'я: Костів) був першим професійним українським хореографом та автором першого українського посібника з хореографії „Теорія українського народного танцю". Він працював і в театрі „Руської Бесіди" у Львові і в театрі Садовського у Києві. Балетне мистецтво в Україну принесли мистці балету зі Санкт Петербурґу, де основи балетного мистецтва поклав леґендарний французький балетмайстер Маріо Петіпа та його талановиті нащадки. Київ бачив балетні вистави, що їх давали приватні балетні групи. Вже в 1867 році трупа Ленчевського поставила в Києві декілька балетних вистав. Кияни бачили „Копелію", що її поставив у Москві вперше Петіпа.

У половині двадцятих років нашого століття в Україні було п'ять театрів опери та балету і в них ішли балетні вистави. В 1934 році, коли столицю України перенесено знов у Київ, Український Академічний Театр Опери і Балету ім. Шевченка нараховував 80 артистів балету. Від 1935 року тут діяла і школа хореографії. В репертуарі Київського театру опери та балету були, крім клясичних балетів, як „Копелія", чи „Дон Кіхот", теж і нові балетні вистави, як „Червоний Мак" київського композитора Райнґольда Ґлієра за лібреттом Курилка в постанові балетмайстра Дисковського, чи теж і перший український національний балет „Пан Каньовський" з музикою Михайла Вериківського, виведений знаменитим балетмайстром Василем Литвиненком. В Київському Академічному Театрі Опери та Балету працювала деякий час примабалериною Валентина Переяславець.

(Продовження буде)

Парафія св. Івана Хрестителя в Дітройті вшановує піонерів

У неділю, 6-го лютого ц.р., парафія св. Івана Хрестителя у Дітройті вшанувала сорок піонерів і старших віком парафіян в часі Св. Літургії і ювілейного бенкету. Це був один із головних починів, якими відзначають діямантовий ювілей парафії і які реалізуються завдяки о. крилошанинові Йосифові Шарому, парохові цієї церкви.

Парафіяни церкви св. Івана Хрестителя в Дітройті.

Під час Св. Літургії сердечно привітав тих парохіян о. Йосиф Шарий виявами сердечної вдячности. Він сказав: „В цей маркантний день ми прийшли висловити вам нашу глибоку подяку за великий труд, який ви вклали у розвиток цієї парохії та цілого українського поселення на заході міста. Хай Бог винагородить вас за вашу працю, за ваші зусилля. Всі присутні вдячні вам щиро за збереження українських католицьких традицій і за ваше прикладне життя. Ви турбувалися за українське католицьке виховання ваших дітей і ви збудували школу, яку втримуєте до сьогодні. Ви передали нам українські традиції та ті духові цінності, які тримають нас разом... Хай ваші добрі діла стануть запорукою вашого щасливого життя у вічності. Бажаю вам ще многих літ". Святу Літургію відправив о. крилошанин Йосиф Шарий, співав хор під управою проф. Кирила Цепенди. В своїй вдячності не поминув о. парох і померлих піонерів, відправивши панахиду за спокій їх душ після Служби Божої.

Відповідну до цієї нагоди проповідь з помітним зворушенням українською мовою виголосив о. Севастіян Сабол, ЧСВВ. Він вказав в своїй науці на четверту заповідь Божу, яка наказує шанувати отця і матір. „Якою милою для Бога є сьогоднішня подія. Ви віддаєте пошану людям, які працювали і поборювали всякі труднощі, для розвитку вашої парафії, — сказав о. Сабол. — Бог обіцяв нагороду для тих, що поступають згідно з цією заповіддю".

Отець Вейн Ручґи, парох церкви св. Михаїла в Дірборні, у своїй проповіді англійською мовою тепло згадував часи, коли він був сотрудником у тій парафії. „Ваша глибока віра і відданість вашій церкві допомогли мені у формуванні моєї постави як українського католицького священика. Я щасливий бути сьогодні з вами, в день вашого торжества. Ви всі, будучи частиною великого діяманту, так як він, цей дорогоцінний камінь, віддзеркалюєте віру і надію у Бога."

Під час Служби Божої піонери сиділи на спеціяльно для них призначених місцях. По Службі Божій, щоб увіковічнити цю, таку маркантну подію у житті парохії, була зроблена спільна знімка перед входом до церкви.

Потім з належними почестями впроваджено піонерів до шкільної залі. Бенкетова заля, гарно прикрашена квітами, бальонами, що вказували на 75-ліття парохії, та транспорантами українською і англійською мовами, що, вітаючи піонерів, вже відразу створили особливий піднесений настрій. В. Гупалівський, господар свята, тепло привітав присутніх і попрохав трьох учнів — Меттю Лешбрука, Стівена Седлячека та Івана Зарицького — привітати піонерів і подати їм квіти як вияв нашої любови і вдячности до них. Смачний обід приготовила Марія Ціко, яка пожертвувала свій час і труд для звеличення цієї рідкісної події.

За головним столом засіли о. декан Іван Лазар, о. Севастіян Сабол, ЧСВВ, о. Вейн Ручґи, о. Дмитро Ковальчик, асистент пароха, о. крилошанин Йосиф Шарий, парох, Сестра Леонарда, Сестра Ґрейс та Сестра Анна, Чину Сестер Служебниць Матері Божої Непорочно Зачатої. В часі обіду М. Ціко подала піонерам торт, виключно для них спечений, який першим покраяв столітній піонер Йосиф Иваниш. З цієї нагоди о. парох вніс „Многая літа" для піонерів.

Після обіду англійською мовою промовляв о. Ковальчик. Він вказав на християнське життя піонерів, гідне наслідування для всіх присутніх і для тих, що прийдуть по нас. В кінцевому слові о. крилошанин Йосиф Шарий подякував ювілейному комітетові за гарну підготовку цієї незабутньої події, всім парохіянам — за численну присутність, чим причинилися до піднесення значення цього свята. Згадав він, що завершенням цього ювілею буде торжественна Св. Літургія з участю нашого Владики Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, у неділю, 22-го травня, та святочний бенкет.

Вже перед цим святкуванням був цілий ряд імпрез, ціллю яких було відзначення цього ювілейного року. І так, 6-го листопада 1982 року вшановано подружжя, молодші 25 літ. На їх інтенцію була відправлена Служба Божа, під час якої о. парох уділив всім тим, що є на дорозі до двадцятліття, благословення. В їхню честь також відбулася ввечері забава. Головою цього комітету була Марія Лядусер, дочка піонера Стефана Гави.

ІІ - го грудня м.р. відбувся обід під кличем „Срібні нитки поміж золотими", для подруж від 25 до 50 літ. Отець Ковальчик благословив їх у відсутності о. пароха, який в той час перебував у лікарні. Євген Перецький був відповідальним за цю імпрезу. 2-го жовтня м.р. відбулася забава, якою провадила Гелен Добридень, а надзвичайно вміло підготовила її Мері Джейн Вознік. Початком діямантового ювілею була зустріч ІІ-го вересня, коли за ціну 75 центів вступу старші віком громадяни провели час. І. Вознік і В. Гупалівський були господарями цієї зустрічі.

Кульмінаційною точкою святкуванняя 75-ліття існування парафії буде Служба Божа, яку відправить Владика Іннокентій Лотоцький ЧСВВ, 22-го травня цього року, та бенкет у Ферлейн Мейнор в Дірборні. Голова Комітету Іван Вознік сказав: „Ми надіємось, що це буде найкраще святкування в Дітройті. Ми запрошуємо всіх сучасних та колишніх членів парафії св. Івана Хрестителя взяти участь у цих святкуваннях. Нашим кличем в цьому ювілейному році є „Шануй свого батька і твою матір". Ми вшануємо їх, зберігаючи українську католицьку віру та нашу культуру і звичаї, які вони, батьки наші, передали нам і вщепили у наші душі.

В.Г.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

від 1-го вересня до 31-го грудня 1982. Включені також пожертви в пам'ять дорогих осіб „замість квітів". Пожертви на будинок музею окремо в Свободі, 16-го грудня 1982.

5.000 дол. Т. і С. Геврики
1.644 дол. О. і О. Тишовницькі
1.100 дол. д-р Б. і О. Фараонові
по 1.000 дол. Ю. і Л. Волинець, д-р О. і С. Кудрики, д-р Я. і д-р Д. Миндюки, проф. В. і А. Петришини,
880. дол. д-р Б. і М. Цимбалісті,
по 500 дол. М. і О. Гнатейки, д-р І. Гребеняк, Я. і І. Качанівські, В. і П. Кучкуди, д-р Марія Савдик, М. Титла, П. і І. Яцеві, Відділи СУА: 1-ий, 12-ий, 20-ий і 67-ий.
450 дол. Б. і Л. Гайдучок,
по 400 дол. І. і М. Оленські, Н.Н.
315 дол. Ю. Мельникович,
300 дол. Р. і Г. Микита,
по 250 дол. д-р О. Данко, д-р О. і проф. І. Ратичі, 91-ий Відділ СУА.
по 200 дол. д-р. О. Дерій, О. і М. Гладкі, С. і І. Комарі, О. і З. Левицькі, Окружна Управа СУА Дітройт, 10-ий Відділ СУА.
по 150 дол. С. Кіра, 48-ий відділ СУА,
120 дол. В. і К. Воловодюки,
по 100 дол. Р. і О. Альвіно, П. Витвицька, М. і д-р М. Кознарські Н. Кравчук, И. Михайленко, І. Мікальос, О. Пристай, О. Овсянецька, М. Стефанів, М. Фірчук, С. Хемич, д-р О. Черник, А. і В. Шумейки, Відділи СУА: 9-ий, 102-ий і 117-ий.
85.75 дол. 48-ий відділ СУА,
по 75 дол. П. Ямрозик, о. Василь і А. Стебельські,
по 70 дол. Ю. і К. Кузьмичі, 88-ий відділ СУА,
по 50 дол. А. Аґрес, Є. Аґрес, Б. і А. Бойчуки, З. Береза, Р. і О. Воробкевичі, Я. і О. Городецькі, д-р Ю. і О. Ґноі, О. і Н. Загайкевичі, Р. і Н. Загайкевичі, І. Загайкевич, Б. і З. Захарчуки, д-р Л. Коцур, д-р Р. і О. Морози, д-р Я. і Н. Мигайчуки, М. Ничай, В. Попович, д-р М. і Л. Прокопи, С. і І. Рожанковські, З. і д-р Т. Савицькі, А. Смеречинська і М. Приймак, Т. Хомяк-Сиротюк, І. Скочдополь, М. Харина, о. Ярослав і Л. Шусти, приятелів Соні Логало (33-ій відділ СУА), Клюб матерей школи св. Івана в Нюарку.
по 45 дол. Я. і В. Кришталські, В. Падох,
40.00 дол. 47-ий відділ СУА,
по 35 дол. О. і Л. Ліневичі, д-р Т. і д-р Х. Кузьмовичі,
по 30 дол. І. і Н. Базарки, Д. Витанович, проф. Т. і О. Гунчаки, Ю. Демченко, В. і Х. Зарицькі, С. і Н. Костики, Л. Лиман, Н. і З. Шусти,
28 дол. 72-ий відділ СУА,
по 25 дол. О. Бачинська, Я. і В. Білинські, Ю. Волчук, С. Гуменюк, Є. і С. Гутовичі, Н. Ґробельска, д-р О. і Я. Ґудзяки, І. і Л. Демиденки, Л. Демиденко, М. Дорошенко, Я. і С. Дуби, І. Заяць, Я. і О. Зозулі, Н. Зінкевич, Л. Івасиків і О. Ільницька, Н. Кара, о. Віталій і В. Коваленки, М. Кодельська, В. Кострицький, О. Кузьмович, Л. Лемішка, А. Лемп. О. і Д. Леськові, д-р М. і М. Логази, І. Нанасси, О. і М. Ничка, В. Новотна, Л. Одежинська, Я. Панчук, д-р Я. Петрущак. І. Пиндус, Л. Придаткевич, В. Притула, М. Рубич, Г. Пісецька, Я. Сахан, Совган, Т. і В. Сендзіки, П. Слободян, А. Стельмах, І. Сушків, А. Талан, Ю. і Н. Цегельські, Ю. Цурковський, В. і Н. Чайковські, М. Фіґлюс, Д. Хариш, Й. і Ю. Ховайли, Є. і В. Шипайли, 89-ий відділ СУА.
по 20 дол. А. Бідяк, С. Ґаврилюки, С. Заплітна, В. і Х. Зарицькі, М. Зотовська, М. Жовнірович, д-р І. і М. Кіндрати, Я. і І. Клими, М. Кузьма, М. і М. Кузьми, В. і С. Леви, Я. Левицька, А. Макух, У. Павлинська, І. і М. Подільчуки, М. і А. Протиніки, М. Сипняк, М. Сосяк, М. Сметана, В. Снігура, І. Ткачук, Є. Яків, А. Шапіро, О. і Д. Шепаровичі, В. і Л. Фіцаловичі, Д. Черник, О. Яків, М. Юркевич, 78-ий відділ СУА,
по 15 дол. Л. Бойко, д-р Д. Кострубяк, М. і Н. Клецори, Я. Левицька, П. Матула, В. Олійник, М. Чучман, А. Шмуляк, 38-ий відділ СУА.
по 14 дол. Б. і О. Богославці, д-р Р. Бурбелла, Ю. Гельбіґ, д-р О. Коропей, Б. Леочко, Л. Масенец, М. Сенькус,
12 дол. О. Червінська,
по 10 дол. Ю. і М. Бакуменки, М. Бачинська, Ю. і О. Бачинські, М. і Б. Бережанські, Є. Блавацька, О. Блавацька, П. Бойчук, К. Васьлкевич, А. Гореча, М. Ґерус, П. Ґульда, Я. Дацьків, В. Демус, М. Дмитрів-Боднар, Ю. Добош, А. Домчак, М. Дорожинська, Х. Дзюба, С. Жизневська, Я. і О. Зарембм, Н. Кокольська, П. і З. Котлярі, О. Княжинська, Я. Левицька, В. Ломницький, П. і М. Малярі, Г. Мізь, І. і Л. Мокії, Л. Мосевич, В. Никорчук, Н. Омельченко, Р. і О. Оменцінські, Л. Пенчак, А. Поліщук М. Ржепецька, М. Рі-пецька, І. Руснак, С. Сенута, д-р Р. Сахно, І. Серба, О. і М. Скоп, О. Смулка, С. Стригальська, Р. і Н. Трачі, Л. Хай, О. Харамбура, М. Хархаліс, Я. Цюк, Б. і І. Чайковські, Я. Чипак, М. Чировська,
по 9 дол. О. Маліч, Л. Симон, Я. Стахів,
по 7 дол. Л. Матійцьо, М. Смішкевич,
по 5 дол. І. Боярська, І. Бойчук, К. Василькович, П. Грицак, Ю. Іванків, М. Іващенко, І. Керницький, Д. Кузьмович, С. Місільо, М. Паньків, М. Пікерінґ, М. Паппець, А. Ступа, К. Чермак, І. Шміґель, 32-ий відділ СУА,
по 4 дол. М. Бартошин, О. Березюк, К. Білоус, Т. Богданська, П. і Є. Боднаренки, С. і О. Бойчуки, Д. Бунт, В. і К. Вальчуки, В. Василишин, М. Васьків, Л. Вовк, І. Воробець, Х. Воєвідка, д-р Б. Гординський, Г. Гришко, М. Гук, І. і К. Гурмани, д-р І. Ґелета, д-р І. Ґрочовський, М. Ґураль, В. Данилюк, Р. Добощ, І. Залуцький, Н. Зеліско, д-р О. і А. Ількові, С. Йон, М. і В. Кавки, Є. і О. Карпяки, С. Керда, М. Клос, О. Колман, Ю. Коломиєць, Ф. Конте, М. і К. Королишини, М. Костів, В. Кузьма, Я. Ляшевич, д-р М. Лободяк, В. Ленцик, П. Лібер, К. Лукас, Р. і О. Луцики, З. Мальсід, Є. Медвецька, Ю. Міщенко, Є. і М. Наливайки, М. Наливайко, о. Петро Оґірко, Ю. і М. Озди, З. Орелецький, Р. і Д. Ссадци, О. Павлюк, П. Палашевський, Н. Преґар, Р. Припхан, П. Причка, Є. Прокопович, Є. Процінська, І. Рак, Є. Роківський, В. Самійленко, д-р Я. і О. Сидораки, А. Стачнів, М. Стахів, О. і М. Тарашевські, Г. Токарчук, О. Токе, Й. Трущ, А. і А. Узняки, А. Фрідріх, Р. Л. Хомяк, І. Черевайко, І. і І. Чопики, С. Чорномаз, Х. Шмотолоха,
по 3 дол. О. Ерстенюк, М. Крамарчук,
по 2 дол. Г. Бодняк, А. Давиденко, Д. Мільник, Л. Новосад, С. Попель,
по 1 дол. Н. Гнатик, М. Ґураль, М. Зелик.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

II — 83

2,210.00 дол. збірка в Баффало, Н.Й. (друга рата) переслав Василь Макух,
500.00 дол. д-р Ярослав і д-р Дарія Миндюк,
125 дол. Петро Стефанів і Родина,
по **100.00 дол. д-р Роман і Лідія Смик, Анна Нагірняк** (у пам'ять мужа бл.п. д-ра Сави Нагірняка),
по **50.00** дол. Йосиф Губчак, З. Квіт, Володимир і Ольга Сусла (у пам'ять тата бл.п. о. Архипресвітера Василя Лара)
25.00 дол. Марія Попович (**даток до збірки по смерті** бл.п. Михайлини Ставничої),
20.00 дол. Ірена Грушкевич,
15.00 дол. Франко Сілецький (замість квітів на могилу бл.п. Богданни Сілецької у 7-му річницю смерти)

З нагоди 91-ліття Уродин та 20-ліття звільнення на волю Блаженнішого Патріярха Йосифа
зложили:
500.00 дол. д-р Роман і Лідія Смик,
110.00 дол. Ярослав і Анна Кравчук,
100.00 дол. Михайло і Марія Рокицькі,
по **50.00** дол. Марія Гіщинська, Анна Ткач,
30.00 дол. д-р Василь і Марія Гуцуляк,

1,312.50 дол. — Коляда 1982-83 - Філядельфія, Па. (друга рата)

200.00 дол. збірка Українського Патр. Товариства - Відділ в Ст. Луїс, Мо. - переслала Марта Заґаляк (голова Відділу)

листа ч. 1544 - (додаток) переслала Юлія Вертипорох, Ст. Петерсбурґ, Фла.
зложили:
20.00 дол. Володимир Мазуркевич,
10.00 дол. Антон Сороківський,

листа ч. 1786 - збірка Товариства Св. Софія, Відділ в Лос Анджелес, зібрав і переслав д-р Олеґ Снилик,
зложили:
200.00 дол. д-р Олеґ і Калина Снилик,
100.00 дол. д-р Володар і Зірка Кузик,
по **50.00** дол. Нестор і Віра Василин, Іриней і Анна Прокопович, інж. Йосиф і Лідія Карпяк, д-р Дарія Рижевська, д-р Михайло і Роксоляна Яримович,
по **25.00** дол. Святополк і Марія Шумські, Всеволод і Оля Гірка, Міро і Петра Хроновят, д-р Андрій і Христя Олесюки, інж. Зенон і Лідія Білики, д-р Роман Кульчицький,
15.00 дол. Володимир і Моніка Божики,
по **10.00** дол. Збишко і Марія Ґецлік, інж. Володимир і Ірина Сіяки, Ірина Сіяк, Збіґнев і Ніна Вільчинські, інж. Авґустин і Романа Рудники, інж. Тарас і Сяня Козбурі, Юліян Евген Снилик.

листа ч. 1803 - зібрав інж. Юліян Охримович, переслав В. Пасічняк, в Ню Провіденс, Н. Дж.
зложли:
100.00 дол. інж. Юліян і Орися Охримовичі,
20.00 дол. Любомир і Дарія Курилко,

Збірка на видання Генетичного Словника, переслав проф. А. Доберчак,
зложили:
10.00 дол. С.Е. Шуган,
4.00 дол. Н. Вербяна,

листа ч. 1769 — Коляда в Феніксвіл, Па. - зібрав і переслав Теодор Федишин,
зложили:
по **20.00** дол. Стефан Мартиняк, Стефан Жґута, Теодор Федишин,
по **10.00** дол. Володимир Колюбінський, Іван Війжик, Осип Струк, Євген Михайлус, Михайло Гадейчук,
по **5.00** дол. Йосиф Зелинський, Леон Яхніцкі, Андрій Шишак, Іван Польовий, Василь Цекот, Михайло Польовий, Адам Криса,
3.00 дол. Петро Гундер,
по **2.00** дол. Нестор Лебединський, Володимир Дякун, Михайло Коробій,

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — **складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.**

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку

IRS No 23 - 74380645

Чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association - Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. Philadelphia, Pa. 19117

У ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

бл. п.

КОРНЕЛІ з ЛУЖЕЦЬКИХ КУЗЬМАК

відправляться

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ за ЇЇ ДУШУ

в церкві св. Константина у Міннеаполісі, Міннесота, дня 14-го квітня 1983 р., о год. 7:30 рано;
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., дня 16-го квітня 1983 р., о год. 7:30 рано.

Просимо ласкаво Родину, Друзів і Знайомих згадати у своїх молитвах Покійну.

Дочка — МИРОСЛАВА ПЕТРИШАК з мужем ТАДЕЄМ
Дочка — ВОЛОДИМИРА НАГОРНЯК
Внучка — МИРОСЛАВА ГРАБ з мужем ЮРІЄМ і дітьми

З глибоким болем повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в неділю, 20-го березня 1983 року, по короткій і важкій недузі упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БРАТ, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

бл. п. адвокат

ВОЛОДИМИР (ВОЛТЕР) СТЕК

полковник американської летунської Служби, б. комендант Українсько-Американських Ветеранів, перший заступник головного предсідника Українського Братського Союзу та член управ різних українсько-американських організацій і установ.

ПАНАХИДИ — у вівторок і середу, 22-го і 23-го березня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенню Walter B. Cooke, **1504 3-тя Авеню (ріг 85-ої вул.), Ню Йорк, Н. Й.**

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в четвер, 24-го березня 1983 р., о год. 11-ій ранку в українській католицькій церкві св. Михаїла, 524 S. Wolfe Street, Baltimore, Md.

ПОХОРОН — о год. 2-ій по пол. на військовому цвинтарі Arlington National Cemetery, Arlington, Va.

В невимовному горю:

дружина — УЛЯНА
сестра — МАРТА ШАМИН з чоловіком ПЕТРОМ з дітьми:
ПЕТРОМ
І ПЕТРИШЕЮ СКАЛІ з чоловіком ТОНІ
тесті — ОСТАП й АННА СТЕЛЬМАХИ
шваґер — РОМАН СТЕЛЬМАХ
та дальша Родина

•

Замість квітів на могилу Покійного, родина просить складати пожертви на Гарвардський Університет або на Координаційний Комітет Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій у Ню Йорку.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ, СИНА І БРАТА

СВ. П.

МИХАЙЛА ГАЙДУКА

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

в церкві св. Михаїла в Чері Гил, Н. Дж., дня 10-го квітня 1983 р., о год. 10-ій рано;
в церкві Покрови Пресвятої Богородиці у Філядельфії, Па., дня 16-го квітня 1983 р., о год. 8-ій рано;
та в каплиці Українського Католицького Університету у Філядельфії, Па., дня 26-го березня 1983 р., о год. 8-ій рано.

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ОЛЬГА
Донька — ХРИСТИНА ЛУКІЯНОВИЧ з чоловіком ПАВЛОМ і сином ПАВЛУСЕМ
Батьки — СТЕФАНІЯ І РОМАН
Сестра — ОЛЕНА ГОРБОВА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ, донькою і синами

Головна Управа
Товариства Українських Інженерів Америки
повідомляє Членів ТУІА та все Громадянство, що 11-го березня 1983 року в Баффало, Н. Й., помер Голова Відділу ТУІА Баффало, Н. Й.

сл. п. д-р інж.

ІГНАТІЙ МЕТІЛЬ

Покійний був членом-співосновником Відділу ТУІА Баффало та кількакратним його Головою, член НТШ та багатьох українських і загально-американських організацій, автор багатьох патентів та різних публікацій.

•

Родині Покійного висловлюємо наші щиро-сердечні співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ТУІА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 20-го березня 1983 р., упокоїлась в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

ІВАННА КРАТ

проживши 77 р., нар. в Україні.

ПАНАХИДА — в середу, 23-го березня 1983 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Ave., Union, New Jersey.

ПОХОРОН — в четвер, 24-го березня 1983 р., о год. 9:30 ранку з церкви Непорочного Зачаття в Гілсайд, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — ПАВЛО
донька — ЕМІЛІЯ ПИТВАН
внуки — ЮРІЙ І МИРОН

Ділимося сумною вісткою, що 12-го березня 1983 р., ненадійно, на 62-му році життя, відійшла від нас у Вічність,

наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, ДОЧКА, СЕСТРА І КУЗИНКА

бл. п.

ЮЛЯ ВОЛЧУК

уроджена в Україні.

В глибокому смутку:

муж — ДАНИЛО
син — РОМАН з дружиною ЛЕСЕЮ
внуки — РОМАН, БОГДАН
батько — ІВАН ВОВЧУК
сестра — ІРИНА з мужем ТЕОДОРОМ
СТЕФАН І МИХАЙЛО — кузини в Україні

ВИСТАВКА У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Заходом церковного комітету Пресвятої Трійці у Вашінґтоні в неділю, 27-го березня ц.р., при 2615 N. W. 30-та вул., відбудеться виставка найновіших картин роботи мистця Теодора Кузьміва. Виставку можна буде оглядати в годинах від 9:30 до 11:00 рано і від 12:30 до 3:30 по полудні. Дохід призначений на нову церкву.

Молоді бандуристи вшановують Т. Шевченка

Студенти Української Школи Кобзарського Мистецтва; мистецькі керівники (посередині) маестро Євген Цюра та маестро Михайло Сердюк.

Дітройт, Миш. — У суботу, 26-го березня ц.р., тут в авдиторії середньої школи Воррен Вудс, 12 миля і Шомер, в 7-ій год. вечора, відбудеться концерт в пошану Тараса Шевченка Школи Кобзарського Мистецтва, що його спонзорує УККА, Відділ південносхідного Мишиґену.

Школа Кобзарського Мистецтва, зорганізована з ініціятиви д-ра Романа Блюя, почала своє навчання 18-го квітня 1977 року з 10-ма учнями. Завданням Школи було і є не лише навчати грати на бандурах, але плекати любов до рідної пісні поза межами батьківщини, витворити дружбу, товариське життя та рідну атмосферу, щоб молодь не відходила від українського життя. Тепер Школа має вже 50 учнів. У червні 1982 року, під час святкування п'ятиріччя свого існування, Школа випустила п'ять молодих абсольвентів: Надія Блюй, Христя Ляш, Дана Феденко, Петро Гришко й Андрій Жура, що тепер працюють інструкторами у Школі.

Ансамбль Юних Бандуристів ШКМ уже не раз виступав на різних імпрезах, а старші, більш заавансовані бандуристи, під батутою маестра Євгена Цюри, брали участь в телевізійних різдвяних програмах у сусідньому Віндзорі, Канада.

Школа Кобзарського Мистецтва інтенсивно підготовляється до концерту, в якому виступатимуть Юні Бандуристи, — сольові точки — Маркіян Федорович, бас-баритон, і Михайло Сердюк, тенор, — під мистецьким керівництвом маестра Євгена Цюри і Михайла Сердюка. Святочну доповідь „Мій Кобзарю" виголосить Марія Гарасевич, деклямуватимуть Реня Юзич, Марта Стефанюк і Катруся Цісарук, яких підготовляє режисер Бранка-Кривуцька. Адміністратором Школи є д-р Роман Блюй, фінансовим референтом — Вікі Максимович.

ШКМ сподівається численної участи української громадськости Дітройту й околиць, щоб велично вшанувати нашого великого Пророка.

Не хочете...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ницями.

А тим часом по вулицях міста, по крамницях, базарах, ресторанах, кінотеатрах, навіть по лазнях нишпорять бриґади „бідóвих" дружинників (фактично в ту мить таких же прогульників), які ловлять порушників дисципліни і думають, що цим вони підвищують продуктивність праці...

Видно, має таки рацію отой І. Середов, який пропонує не панькатися, а силою примусити людей працювати.

Нічого цей товариш не вигадав. Ще на початку 1920 року голова ВЧК Дзержинський на засіданні ВЦІК-а запропонував: „Використати концтабори для примусової праці арештованих, панів, тих, хто не хоче працювати... Якщо візьмемо совєтські установи, то й тут слід застосовувати такі ж заходи покарання за несовісне ставлення до праці, за недбальство, запізнення..."

На це й спрямоване законодавство. Але, видно, воно ще не цілком достатнє, тому „Литературная газета" закликає „опрацювати додаткові заходи".

Вісті з Фльориди

Український Релігійно-Культурний Осередок св. Андрея у Норт Порт і Ворм Мінерал Спрінґс, Фльорида, відзначив 19-го лютого 1983 року 91-річчя життя і 20-річчя праці на волі Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Численно зійшлися мешканці з Норт Порту і Ворм Мінерал Спрінґс і гості-туристи з холодних північних околиць ЗСА і Канади, щоб святочно відсвяткувати 91-ші роковини життя і 20 років праці на волі Ісповідника Віри Патріярха Йосифа.

Культурно-освітній референт Осередку Е. Гриньків відкрив святочні сходини кількому словами про життя і працю на волі нашого Блаженнішого Патріярха, новітнього Мойсея; а хор під проводом інж. П. Грабовича проспівав молитву „Отче наш". Степан Герасимів продеклямував вірш проф. Романа Заводовича „Новітній Мойсей". Святочне слово виголосив гість з Гантеру, Н.Й., голова місцевого Товариства „Свята Софія", Андрій Бук з хистом талановитого промовця. Доповідач накреслив життя і працю Блаженнішого — молодого студента, вченого, професора, згодом ректора Української Богословської Академії у Львові, таємні єпископські свячення 22-го грудня 1939 року, єпископська праця, поміч Слузі Божому Митрополитові Андреєві, арешт у 1945 році, заслання, повне терпінь протягом 18 років, чудесне врятування завдяки Папі Іванові XXIII, його приїзд у 1963 році до Риму, участь в II Ватиканському соборі і віддвигнення прав нашої Церкви, ґарантованих папами під час і після Берестейської Унії в 1596 році і найважнішої справи — нашого патріярхату. Закінчив своє глибокозмістовне слово А. Бук посланням Патріярха Йосифа з 1961 року до своїх вірних, запроторених по тюрмах, у сибірській тайзі й до тих, що в катакомбах були витривалі й вірні своїй Церкві і своєму народові.

Павлина Різник прочитала привіт Патріярхові і „Боже, вислухай благання", „Молитвою за Патріярха закінчено святкування.

Присутні склали згодом „Дар любови" Патріярхові 400 дол.

20-го лютого о. митрат Т. Форостій відправив в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа Службу Божу, яку закінчено многоліттям і піснею „Боже, вислухай наші благання"

Д-р Павло Сениця

Відбулася Конференція...

(Продовження зі стор. 1)

мель, які забрала Польща в 1945 році, і чи таке потягнення означало б зворот „польських східніх земель" представник Державного департаменту заявив, що про це нічого невідомо Урядові. Однак він пригадав, що, підписуючи Гельсінкські угоди, совєтський і польський уряди, визнали сучасні кордони як „перманентні".

Цікаво теж, що інший польський журналіст з обуренням сказав, що тепер непотрібно підносити проблему „східніх земель" Польщі, які в минулому були „причиною розчленування Польщі".

Це була перша того роду конференція, присвячена Східній Европі, що влаштував теперішній американський Уряд.

Д-р В. МОРОЗ ДОПОВІДАТИМЕ В ІРВІНҐТОНІ, ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І НЮ ЙОРКУ

Мейплвуд, Н. Дж. (Л.М.Ф.). — Д-р Валентин Мороз виголосить три доповіді на тему „КҐБ із власного досвіду". Перша з цих доповідей відбудеться у п'ятницю, 25-го березня ц.р., в год. 7:30 вечора в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню в Ірвінґтоні, Н.Дж.; друга доповідь на цю ж саму тему — відбудеться у суботу, 26-го березня, в 6:30 вечора в Філядельфії, в Українському Освітньо-Культурному Центрі, при 700 Сідер Ровд, Абінґтон, Па. У неділю 27-го березня в год. 3-ій по полудні д-р В. Мороз доповідатиме в Українському Народному Домі, при 140 2-га авеню в Ню Йорку, Н.Й.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ о. д-р ДМИТРО БЛАЖЕЙОВСЬКИЙ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 25-го березня ц. р., в годині 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга авеню, доповідатиме гість з Риму о. д-р Дмитро Блажейовський на тему: „Наша ідентичність і наша історично-релігійна термінологія"- Рим і Т-во „св. Софія".

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 26-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва Дністер 430-ий Відд., о год. 5-ій по пол., в Домі Української Молоді при 4949 Н. Олд Йорк вул. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії та вибір Управи і К. Комісії на 1983 р. Проситься чл. прибути. — Д-р Ів. Скальчук, гол., І. Кніґницький, секр.